

Krengi no XX Seccj RMZ

Opis KSP, KZ:SO

17.09.2025

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miasta Zgierza

Lukasz Wróblewski

Zarejestrowano w dniu

17-09-2025

Druk nr 268-2025

Projekt

z dnia 14.09.2025, zatwierdzony przez

PREZIDENT
MIASTA ZGIERZA

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA ZGIERZA

z dnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia programu Gminy Miasto Zgierz w sferze polityki
senioralnej na lata 2025-2029**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 2 w związku z art. 5c ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153), **Rada Miasta Zgierza**

uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się i kieruje do realizacji Program Gminy Miasto Zgierz w sferze polityki senioralnej na lata 2025-2029, który stanowi załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Zgierza.

§ 3. Uchwała podlega opublikowaniu na tablicy ogłoszeń Rady Miasta Zgierza przez okres 14 dni.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Naczelnik Wydziału

Renata Malinowska

Główny Specjalista

Patrycja Hajdenrajch

Nie wnoszę zastrzeżeń formalno-prawnych

Ewa Zapieraczyńska
radca prawny

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miasta Zgierza
z dnia.....2025 r.

Program Gminy Miasto Zgierz w sferze polityki senioralnej na lata 2025-2029

DZIAŁ I.

Wprowadzenie do Programu

§ 1. Starzenie się społeczeństwa jest jednym z kluczowych wyzwań demograficznych XXI wieku, szczególnie w Europie. Do 2050 roku na jedną osobę w wieku 65+ w krajach Unii Europejskiej przypadać będą jedynie dwie osoby w wieku produkcyjnym. W Polsce zjawisko to jest szczególnie intensywne – według prognoz GUS liczba osób w wieku 65 lat i więcej wyniesie 8,2 mln w 2030 roku, 8,7 mln w 2040 roku, 9,9 mln w 2050 roku, a w 2060 roku osiągnie 10,1 mln, co będzie stanowić aż 33% całej populacji. Obserwowany jest także wzrost liczby osób w wieku 80 lat i więcej, czyli tzw. podwójne starzenie się społeczeństwa. W 2050 roku ta grupa wiekowa ma liczyć 3,5 mln osób, co oznacza jej ponad dwukrotny wzrost w porównaniu do dzisiejszej sytuacji.

Proces starzenia się ludności w Polsce jest wyraźnie widoczny w najnowszych statystykach. Na koniec 2023 roku liczba osób w wieku 60+ wyniosła 9,9 mln, co stanowiło 26,3% całej populacji, a więc o 0,4 punktu procentowego więcej niż rok wcześniej. Wskaźnik ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym wzrósł do 40,0 (w 2022 r. wynosił 39,0), co oznacza rosnące obciążenie systemu emerytalnego i konieczność dostosowania polityki społecznej do zmieniającej się struktury demograficznej. Większość osób starszych mieszka obecnie w miastach – wskaźnik urbanizacji wśród seniorów w 2023 roku wyniósł 63,9%. Oznacza to, że aż 28,2% mieszkańców miast to osoby w wieku 60+, podczas gdy na obszarach wiejskich ten odsetek wynosi 23,4%. Trend ten sugeruje, że w przyszłości polityka miejska będzie musiała jeszcze bardziej uwzględniać potrzeby seniorów

Zmieniająca się struktura demograficzna wpłynie również na relacje społeczne. W społeczeństwie, w którym dominować będą osoby starsze, istotne stanie się budowanie mostów między pokoleniami, by uniknąć izolacji seniorów oraz napięć społecznych wynikających z różnic w podejściu do stylu życia, pracy czy ekologii.

Zdrowie seniorów w Polsce stanowi jedno z kluczowych wyzwań społecznych i systemowych, zwłaszcza w kontekście starzejącego się społeczeństwa oraz rosnących problemów z dostępem do opieki zdrowotnej. Najpoważniejsze trudności dotyczą długich terminów oczekiwania na wizyty, braków kadrowych wśród specjalistów oraz ograniczonej infrastruktury zdrowotnej, szczególnie w mniejszych miejscowościach i na wsiach. Statystyki wskazują na niewystarczającą liczbę oddziałów i poradni geriatrycznych w stosunku do

rosnącej liczby seniorów. W Polsce działało w 2023 r. jedynie 62 oddziały geriatryczne z 1,2 tys. łóżek oraz 195 poradni geriatrycznych. Wprawdzie liczba udzielonych porad wzrosła o 14% w porównaniu do roku poprzedniego, jednak wciąż stanowi to niewielki odsetek względem realnych potrzeb.

Dane pokazują, że blisko 42% osób w wieku 55-64 lata zgłasza potrzebę wsparcia w zakresie rehabilitacji i profilaktyki zdrowotnej, co może wynikać zarówno z troski o własną kondycję, jak i chęci dalszej aktywności zawodowej. Badania dotyczące opieki nad seniorami pokazują, że coraz większa liczba osób dostrzega konieczność łączenia opieki rodzinnej z profesjonalnym wsparciem. Prawie połowa respondentów uznała, że optymalnym rozwiązaniem jest połączenie troski bliskich z pomocą wykwalifikowanych opiekunów. Mimo że coraz więcej osób rozważa instytucjonalne formy opieki, seniorzy najczęściej deklarują chęć pozostania w swoim dotychczasowym środowisku. W związku z tym rośnie popularność usług opieki domowej, zwłaszcza w formie opiekunów z zamieszkaniem.

Kolejnym istotnym obszarem jest aktywność seniorów. Osoby starsze wykazują duże zainteresowanie uczestnictwem w wydarzeniach kulturalnych i rekreacyjnych. Popularne są wycieczki krajoznawcze oraz spotkania towarzyskie, które pozwalają im na aktywne spędzanie czasu i utrzymywanie relacji z innymi. Udział w kulturze ma pozytywny wpływ na zdrowie psychiczne seniorów oraz ich ogólne samopoczucie. Coraz więcej osób starszych interesuje się również edukacją. W ostatnich latach odsetek seniorów biorących udział w różnych formach kształcenia wzrósł, a największą popularnością cieszy się uczenie się nieformalne, takie jak kursy, warsztaty czy zajęcia rozwijające umiejętności praktyczne.

Seniorzy coraz lepiej odnajdują się w świecie nowoczesnych technologii, a ich cyfrowa aktywność rośnie. Wciąż jednak istnieją wyzwania, takie jak potrzeba edukacji w zakresie bezpieczeństwa w sieci, przeciwdziałanie uzależnieniu od ekranów oraz zachęcanie do szerszego wykorzystywania aplikacji urzędowych i zdrowotnych. Konieczne są działania zarówno edukacyjne, jak i technologiczne, które pozwolą na pełniejsze włączenie seniorów w cyfrową rzeczywistość i poprawę ich jakości życia.

Współczesny wizerunek seniora dynamicznie się zmienia, a tradycyjne postrzeganie starości ulega redefinicji. Jeszcze niedawno osoby po 60. roku życia były utożsamiane z okresem schyłkowym życia, ograniczoną aktywnością i koniecznością opieki. Tymczasem obecne badania pokazują, że granica postrzegania starości przesuwa się – aż 43% respondentów uważa, że starość zaczyna się dopiero po 70. roku życia. To wyraźny sygnał, że seniorzy nie chcą być postrzegani przez pryzmat wieku, a ich aktywność i potrzeby coraz bardziej

przypominają te, które jeszcze kilkanaście lat temu były utożsamiane z osobami młodszymi.

Zmienia się również stosunek samych seniorów do określenia „senior” – już dziś wielu 60- i 70-latków nie identyfikuje się z tym terminem i nie chce być tak nazywanymi, traktując to słowo jako synonim niesamodzielności i choroby. Przewiduje się, że za kilkanaście lat określenia „senior” czy „seniorka” będą dotyczyć jedynie osób 80+, a kolejne pokolenia będą odrzucać stereotypy związane z wiekiem, mentalnie młodniejąc, a nie starzejąc się. Ta zmiana wynika zarówno z wydłużenia życia w zdrowiu, jak i ze wzrostu świadomości społecznej dotyczącej aktywnego starzenia się.

DZIAŁ II.

Podstawy prawne

§ 2. Ramy prawne Programu oparte są na: art. 5c ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025 poz. 1153) oraz pozostają w zgodności z Ustawą o osobach starszych z dnia 11 września 2015 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1705, z 2024 r. poz. 834), a także z Dokumentem pt. Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo – Uczestnictwo – Solidarność, przyjętym Uchwałą nr 161 Rady Ministrów w dniu 26 października 2018 roku oraz ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych dla miasta Zgierza na lata 2021-2025.

DZIAŁ III.

Diagnoza w sferze polityki senioralnej w mieście Zgierzu

§ 3. Diagnoza w sferze polityki senioralnej w mieście Zgierzu została opracowana w 2025 r. przez Fundację Rozwoju Lokalnego „RYNEK”.

1) Charakterystyka Problemu:

W ramach polityki senioralnej wprowadzono Zgierską Kartę Seniora, funkcjonuje Zgierskie Centrum Seniora, a działania na rzecz starszych mieszkańców realizują w szczególności Wydział Zdrowia, Spraw Społecznych i Polityki Senioralnej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz organizacje pozarządowe. W marcu 2025 r. odbyła się ewaluacja programu, obejmująca spotkania ewaluacyjne i konsultacyjne, podczas których seniorzy i przedstawiciele instytucji oceniali realizację poszczególnych celów programu. Najwyżej oceniono zwiększenie udziału seniorów w życiu społeczno-kulturalnym oraz wspieranie ich aktywności fizycznej. Największe wyzwania odnotowano w zakresie integracji międzypokoleniowej, dostosowania seniorów do współczesnych technologii oraz przeciwdziałania uzależnieniom w tej grupie wiekowej.

Dane GUS wskazują, że Zgierz starzeje się szybciej niż województwo łódzkie i cała Polska, a osoby powyżej 60. roku życia stanowią 30% społeczności miasta.

Seniorzy w Zgierzu to grupa bardzo zróżnicowana pod względem wieku, stylu życia i potrzeb. Są wśród nich osoby aktywne, zaangażowane społecznie, jak i te wycofane, zmagające się z samotnością, problemami zdrowotnymi i finansowymi. Kluczowe potrzeby seniorów obejmują wsparcie zdrowotne, szczególnie w dostępie do lekarzy specjalistów, poprawę mobilności, integrację społeczną, dostęp do edukacji cyfrowej oraz stworzenie bezpiecznych przestrzeni miejskich dostosowanych do ich potrzeb.

Seniorzy obawiają się samotności, wykluczenia społecznego i cyfrowego oraz oszustw. Wielu z nich, zwłaszcza osoby niewychodzące z domu, wymaga specjalistycznego wsparcia.

W kontekście analizy trendów ogólnopolskich, które powinny być uwzględniane w lokalnych politykach senioralnych, można wyróżnić kilka kluczowych zjawisk. Po pierwsze, obserwujemy wydłużanie się średniej długości życia i rosnący udział osób starszych w strukturze społecznej. Seniorzy coraz częściej chcą być aktywni społecznie, podejmować nowe wyzwania, a nie tylko biernie korzystać z pomocy, co widać w rosnącej popularności miejsc i instytucji których działalność skierowana jest do seniorów. Jednocześnie, istotnym trendem jest rosnące znaczenie zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej w starszym wieku, promowanie turystyki senioralnej oraz rekreacji. Wzrasta również znaczenie cyfryzacji – coraz więcej osób starszych korzysta z Internetu i mediów społecznościowych, choć nadal wielu seniorów wymaga wsparcia w zakresie edukacji cyfrowej, aby zapobiegać ich wykluczeniu i zwiększyć bezpieczeństwo w sieci.

Kolejnym zjawiskiem jest potrzeba zapewnienia bezpieczeństwa seniorom – zarówno w przestrzeni miejskiej, jak i w korzystaniu z usług elektronicznych. Narastającym wyzwaniem jest także zapewnienie dostępu do specjalistycznej opieki zdrowotnej – zwłaszcza geriatrów i rehabilitantów oraz rozwój systemu wsparcia psychologicznego. Ważnym trendem jest rosnące zagrożenie izolacją społeczną i samotnością, zwłaszcza wśród osób mniej mobilnych i niewychodzących z domów, wzrasta zapotrzebowanie na usługi społeczne umożliwiające seniorom dłuższe samodzielne życie we własnych domach.

Podczas spotkania ewaluacyjnego uczestnicy wskazali, że w polityce senioralnej w Zgierzu należy priorytetowo realizować zadania takie jak rozwijanie aktywności społecznej i kulturalnej seniorów, promowanie zdrowego stylu życia, integrację środowiska senioralnego, zwiększanie bezpieczeństwa w przestrzeni miejskiej oraz wzmacnianie umiejętności cyfrowych. Kluczowymi wyzwaniami długoterminowymi pozostają: poprawa dostępności opieki zdrowotnej, przeciwdziałanie izolacji społecznej, rozwój transportu publicznego, ochrona zdrowia psychicznego oraz tworzenie systemowych rozwiązań wspierających aktywność i bezpieczeństwo seniorów w dłuższej perspektywie.

Gmina Miasto Zgierz, planując Program w sferze polityki senioralnej na lata 2025- 2029 uwzględnia aktualne tendencje demograficzne, a co za tym idzie zakłada działania mające na celu szeroką współpracę wszystkich podmiotów działających na rzecz osób starszych.

2) Kluczowe obszary problemowe i wyzwania dla polityki senioralnej 2025 - 2029:

Biorąc pod uwagę przeprowadzoną ewaluację dotychczasowej polityki senioralnej, diagnozę oraz badania społeczne, rekomenduje się ujęcie w nowej perspektywie celów odpowiadających na poniższe obszary problemowe i potrzeby seniorów w Zgierzu:

- a) aktywizacja społeczna i kulturalna seniorów oraz zróżnicowanie oferty,
- b) problem samotności i potrzeba wsparcia psychologicznego,
- c) dostępność opieki zdrowotnej, w tym specjalistycznej i rehabilitacyjnej, profilaktyka zdrowotna i wsparcie aktywności fizycznej,
- d) usługi opiekuńcze i warunki mieszkaniowe dostosowane do potrzeb starzejącego się społeczeństwa,
- e) bezpieczna i dostępna przestrzeń publiczna,
- f) cyfrowe włączenie seniorów i bezpieczeństwo w sieci,
- g) kształtowanie pozytywnego wizerunku seniora, przygotowanie do starości oraz integracja międzypokoleniowa.

DZIAŁ IV. Adresaci Programu

§ 4. Program kierowany jest do osób w wieku senioralnym zamieszkałych na terenie miasta Zgierza, w tym posiadających Zgierską Kartę Mieszkańca w kategorii senior, zgodnie z uchwałą Nr LXIX/994/2023 Rady Miasta Zgierza z dnia 30 listopada 2023 roku w sprawie wprowadzenia i realizacji Programu "Zgierska Karta Mieszkańca". Przez osoby w wieku senioralnym należy rozumieć osoby, które ukończyły 60 rok życia.

DZIAŁ V. Instytucje wsparcia jako potencjalni partnerzy w realizacji założeń

§ 5. Skuteczna realizacja na terenie miasta Zgierza zaplanowanych w sferze polityki senioralnej działań, wymaga interdyscyplinarnej współpracy.

1. Potencjalni Partnerzy:

- 1) Dzienny Dom „Senior – Wigor”;
- 2) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS);
- 3) Miejski Zespół Przychodni Rejonowych w Zgierzu (MZPR);

- 4) Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zgierzu (MOSiR);
- 5) Urząd Miasta Zgierza;
- 6) Radni Rady Miasta Zgierza;
- 7) Jednostki Pomocnicze;
- 8) Uniwersytet Trzeciego Wieku, Związki, Koła, Kluby Seniora;
- 9) Organizacje Pozarządowe;
- 10) Instytucje kultury w szczególności z terenu miasta Zgierz oraz aglomeracji łódzkiej;
- 11) Przedsiębiorcy lokalni oraz ogólnokrajowi.

DZIAŁ VI.

Cele Programu i sposoby realizacji

§ 6. Celem głównym Programu jest poprawa jakości życia seniorów w Zgierzu oraz zapewnienie im warunków do aktywnego, bezpiecznego, samodzielnego i zdrowego starzenia się w zintegrowanej społeczności lokalnej.

§ 7. Cele szczegółowe Programu:

1) Zwiększenie aktywności kulturalnej, rekreacyjnej i społecznej seniorów:

a) sposób realizacji celu:

- rozbudowa i różnicowanie oferty działań kulturalnych, rekreacyjnych i społecznych, uwzględniających potrzeby i zainteresowania seniorów,
- współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz osób starszych,
- organizacja wyjazdów i innych wydarzeń turystyczno-krajoznawczych,
- prowadzenie zajęć o charakterze rekreacyjnym dla seniorów przez wykwalifikowanych instruktorów,
- zapewnienie dostępności do informacji o realizowanych przedsięwzięciach,
- promowanie i wydawanie Karty Mieszkańca z opcją SENIOR.

b) mierniki:

- liczba instytucji i innych podmiotów posiadających ofertę dla seniorów,
- liczba wydarzeń kulturalnych i rekreacyjnych z udziałem seniorów,
- liczba organizowanych wycieczek,
- liczba wydanych Kart Mieszkańca z opcją SENIOR.

2) Zwiększenie dostępności do opieki i profilaktyki zdrowotnej wśród seniorów:

a) sposób realizacji celu:

- poszerzenie oferty poradni rehabilitacyjnej w zakresie rehabilitacji i fizjoterapii ambulatoryjnej,
- promowanie i podejmowanie inicjatyw aktywności fizycznej wśród osób starszych,
- propagowanie akcji edukacyjnych i profilaktycznych dotyczących zdrowego stylu życia, odżywiania i aktywności fizycznej,
- prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych na temat uzależnień i zdrowia psychicznego w wieku senioralnym,
- współpraca instytucji, organizacji i innych podmiotów działających w zakresie profilaktyki i ochrony zdrowia,
- sieciowanie w zakresie dostępności do usług opiekuńczych dla osób starszych i działań wspierających ich samodzielne funkcjonowanie.

b) mierniki:

- liczba przeprowadzonych działań prozdrowotnych,
- liczba akcji informacyjnych nt. zdrowia i uzależnień,
- liczba osób korzystających z zabiegów.

3) Zmniejszenie poziomu osamotnienia i wykluczenia społecznego osób starszych:

a) sposób realizacji celu:

- integrowanie i wspieranie podmiotów działających na rzecz seniorów,
- prowadzenie akcji edukacyjnych uwrażliwiających na problem samotności osób starszych,
- rozszerzenie oferty wsparcia psychologicznego skierowanego do seniorów.

b) mierniki:

- liczba miejsc spotkań dla seniorów,
- liczba udzielonych porad psychologicznych,
- liczba akcji informacyjnych i edukacyjnych.

4) Zwiększenie bezpieczeństwa i dostępności przestrzeni publicznej dla seniorów:

a) sposób realizacji celu:

- tworzenie przestrzeni miejskiej przyjaznej i dostępnej dla seniorów, bez barier architektonicznych,
- wdrażanie rozwiązań w komunikacji publicznej z uwzględnieniem potrzeb starszych osób,

- realizacja akcji edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa i praw seniorów.

b) mierniki:

- liczba działań zwiększających dostępność przestrzeni publicznej,
- liczba akcji edukacyjnych.

5) Zwiększenie kompetencji w zakresie nowoczesnych technologii i bezpieczeństwa cyfrowego osób starszych:

a) sposób realizacji celu:

- organizacja kursów i szkoleń z obsługi smartfonów, komputerów i e-usług,
- prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie bezpieczeństwa w Sieci i rozpoznawania oszustw,
- wsparcie indywidualne dla seniorów z mniejszymi kompetencjami cyfrowymi.

b) mierniki:

- liczba zrealizowanych spotkań edukacyjnych,
- liczba przeprowadzonych godzin indywidualnego wsparcia.

6) Kształtowanie pozytywnego wizerunku seniorów i wzmocnienie integracji międzypokoleniowej:

a) sposób realizacji celu:

- wspieranie działań o charakterze międzypokoleniowym,
- promowanie wykorzystania potencjału i kompetencji seniorów w społeczności lokalnej,
- prowadzenie akcji edukacyjnych przeciwdziałających stereotypom i dyskryminacji.

b) mierniki:

- liczba działań o charakterze międzypokoleniowym,
- liczba akcji promujących pozytywny wizerunek osób starszych.

DZIAŁ VII.
Koordinacja Programu

§ 8. Całokształt celów i działań Programu koordynowany będzie przez Wydział Zdrowia, Spraw Społecznych i Polityki Senioralnej Urzędu Miasta Zgierza w ramach Zgierskiego Centrum Seniora. Ponadto przewiduje się umieszczenie Programu w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie www.senior.zgierz.pl celem zwiększenia skuteczności zaplanowanych działań.

DZIAŁ VIII.
Ewaluacja Programu

§ 9. W połowie okresu realizacji Programu zostanie przeprowadzona ewaluacja śródkresowa której celem będzie monitorowanie poziomu realizacji założonych celów programowych.

Uzasadnienie

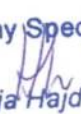
W związku z przeprowadzonymi konsultacjami w zakresie polityki senioralnej dla Gminy Miasto Zgierz, pozwalającymi określić jej cele i zadania wobec osób 60+, stanowiące szansę aktywnego udziału tej grupy mieszkańców w życiu społecznym, przedkładam Program Gminy Miasta Zgierz w sferze polityki senioralnej na lata 2025 – 2029. Założenia programowe umożliwiają osobom w wieku senioralnym przełamywanie negatywnych stereotypów dotyczących starości i przeciwdziałania ich marginalizacji w środowisku lokalnym.

PREZYDENT
MIASTA ZGIERZ
Przemysław Staniszewski

Naczelnik Wydziału

Renata Malinowska

Główny Specjalista

Patrycja Hajdenrajch

